

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

64. An Cardinales possint habere priuatum carcerem ad suos familiares
coërcendas, Et an familiares Cardinalium ex consuetudine remittantur ad
ipsos Cardinales, & ipsi Domini Cardinales sint eorum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

Et an Cardinales renunciantes Episcopatu retineant facultatem conferendi beneficia in mensibus Papae ex eius indulto? Ex part. 5. tit. 2. Ref. 14.

§. 1. Hanc quaestionem doctè pertractat Flaminus Parisius de resignat. benef. lib. 7. q. 12. per totam, ubi n. 8. docet Cardinales posse recipere resignationes beneficiorum existentium in suo titulo, quia possunt conferre, vt dictum est supra, illa beneficia, & possunt destituere beneficiatos, quod ius cõpetit eis ratione titularum, vt etiam tradit Mandosius in reg. 7. Cancell. q. 1. n. 5. ubi plures alios allegat, & hanc etiam opinionem docet Barbosa collect. in Cod. tom. 1. lib. 1. tit. 33. c. 11. n. 3. Et hanc opinionem Parisius ubi supr. n. 22. extendit ad Cardinales habentes Archiepiscopatum, Episcopatum, Abbantias, vel Prioratus in commendam ex dispensatione Papae: possunt enim recipere resignationes beneficiorum ratione Archiepiscopatus, Episcopatus, &c. nam si possunt conferre beneficia vacantia ratione Archiepiscopatus, Episcopatus, &c. poterunt etiam resignationes recipere,

2. Nota hic etiam Cardinales renunciantes Episcopatu retinere facultatem conferendi beneficia in mensibus Papae, ex eius indulto, vt docet Parisius num. 23. qui etiam num. 27. rectè notat, Cardinales, qui habent indulta in Episcopatu renuntiatis etiam si resignatio beneficii fuerit facta coram Episcopo in mensibus, in quibus ipsi habebant potestatem conferendi, posse etiam ad illos spectare beneficium resignatum in manibus Episcopi conferre, & ratio est clara, quia si renunciatio fiat coram Episcopo in mensibus Papae referuatis, collatio, hoc non obstante, spectat ad Papam, & non ad Episcopum recipientem ipsam resignationem; ergo etiam in casu nostro debet spectare ad Cardinales, qui per indultum loco Papae successerunt. Et ita etiam tenuit in causa inter Cardinalem Urbini, & Archiepiscopum consulendo, Gabriel. lib. 1. conf. 187.

RESOL. LXI.

An familiares Cardinalium in absentia gaudeant fructibus suorum beneficiorum? Ex p. 5. tit. 2. Ref. 79.

§. 2. Respondéo affirmatiuè cum Cuccho in Instit. Can. lib. 2. tit. 4. n. 69. ubi sic ait. Cardinales possunt suorum beneficiorum fructus, etiam dum ab eis absunt, in Curia Romana existentes percipere, quia Romana Ecclesia, quæ cæterarum omnium est mater, deseruiens, aliis quoque Ecclesiis seruire videtur, & in suis beneficiis residere, quod etiam de familiaribus eorum traditum est, cum & ipsi eadem ratione, eisdem priuilegiis perfrui debeant. Ita ille, & ante illum Laudens. tract. de Cardin. q. 69. ubi citat per hac sententia Ioannem Andream, & Butrium e. cum dilectus, de cler. non resid. & hanc etiam sententiam docet Albanus de Cardinalibus q. 42. priuil. 6. & alij penes ipsum.

RESOL. LXII.

An Cardinales, quando Patroni sunt discordes, possint providere Ecclesiis iuris Patronatus? Ex part. 5. tit. 2. Refol. 94.

§. 1. Videtur negatiuè respondendum, quia hoc, vt obseruat Lessius lib. 2. c. 34. dub. 6. n. 27. & alij committere, competit Episcopis, ex cap. si Tom. 1. X.

verò, & e. quoniam in quibusdam, de iure patron. Sed ex hac ratione probatur posse Cardinales hoc officere, quia vt. sæpius supra probatum est satis, Cardinales in suis titulis habent plenum ius Episcopale. Vnde Cardinalis in Clem. ne Romani, §. irritum, q. 3. dicit, quod tituli Cardinalium æquiparantur Ecclesiis Episcopalibus, & sic habent iura Episcopalia, & c. conuenerunt de officio Ordin. & consequenter possunt conferre beneficia suis titulis subiecta, vt. supra dictum est: & ideo ad casum propositum affirmatiuam sententiam ex rationibus adductis tenet Vinc. Grilenzon. conf. 63. n. 9. asserens quod quando patroni discordant in presentando, sicut Episcopi, ita & Cardinales prouident Ecclesiis.

*Sæpiù sup. in Resol. tionib. quæ hic sunt supra 38. 39. 40. 41. & in alijs. *Sup. in Resolutionibus, quæ hic sunt 52. 53. & 54. & aliquid in Ref. 55. 56. & 57.

RESOL. LXIII.

An Cardinales in Ecclesiis titularibus possint cognoscere causas clericorum præsertim criminales? Et quid est dicendum, si clericus aliquis sit depositione dignus; an Cardinalis debet sententiam ferre, actum tamen degradationis Episcopo committere? Ex p. 5. tit. 2. Ref. 7.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Mandosius in regul. 7. Cancell. q. 2. n. 7. ubi testatur Cardinales in Ecclesiis suorum Titulorum non tantum iurisdictionem habere vt possint causas ciuiles & criminales cognoscere, ac iudicare, nisi priuilegijs Pontificijs id faciant.

2. Sed alij affirmatiuam sententiam tenent ex his, quæ asserit Lotherius de benef. tom. 1. lib. 1. quæst. 8. n. 50. & Grilenzonius conf. 63. per totum. Layman in Theolog. moral. lib. 1. tract. 4. c. 7. §. 7. n. 28. ubi ex Abbate & alijs firmant Cardinales in suis Titulis habere iurisdictionem Ecclesiasticam, & alia exercere, quæ Episcopalis iurisdictionis sunt, & Probus ad Ioannem Menochium in cap. 1. num. 2. de maior. & obediens. testatur Papam sibi hoc dixisse. Verum inuenio hanc quaestionem in terminis tractare Anastasium Germonium tract. de Indult. Cardin. §. tam ratione, num. 34. ubi tenet Cardinalem non Episcopum de causa criminali posse cognoscere, & si Clericus erit depositione dignus, sententiam ferre, actum tamen degradationis Episcopo committere debere, cum hoc sit Ordinis. Et ideo Rota coram Aldobrandino dixit, Cardinales quoad iurisdictionalia habere iura Episcopalia, part. 1. decis. 233. n. 19. in Decis. directorum Auditorum.

RESOL. LXIV.

An Cardinales possint habere priuatum carcerem ad suos familiares coercendos?

Et an familiares Cardinalium ex consuetudine remittantur ad ipsos Cardinales, & ipsi Domini Cardinales sint eorum indices competentes, ita vt Vicarius Papa dictos familiares non iudicet, sed eos remittat suo Cardinali?

Et an Cardinales possint habere familiam armatam?

Et an, qui alium cepit ex iusta causa, possit illum detinere spatium 20. horarum, & ipsum captum iudicet presentare?

Et quid, si illum detinet non ex iusta causa, qua pena puniri debet? Ex part. 5. tractat. 2. Resolut. 25.

§. 1. Libet huic dubio respondere eũ verbis insignis Criminalistæ Iul. Clari in praxi lib. 5. §. final. L 1 2 quæst. 66.

Sup. hoc fit in Ref. p. 4. Nec abesse potest eum ad non potestatem.

Sup. hoc & contentio in vers. seq. Ille vero, huius Ref. supra in tr. 2. lege do. Crinam Ref. 113. & signanter §. 2. & vide etiam alias Ref. & §§. eius adnot. omnium.

Sup. hoc infra in tr. 8. Ref. 10. §. Adeo. ad medium, à vers. Item magis.

9.66. num. 32. vbi sic ait. Priuatum carcerem exercens punitur pœna capitis, vt est text. in l. 1. C. de priuatis carcer. & aduerte quia ille, qui capit aliquem, & detinet, non ex iniusta causa, punitur pœna priuati carceris, etiam si illum detineat minori spatio 20. horarum. Ille verò qui alium capit ex iusta causa, potest illum detinere spatio 20. horarum, & ipsum captum iudici præsentare, & ita concludunt omnes DD. vt dicit Cauell. super 56. ritum Magna Curie, n. 2. Scias tamen quòd dispositio illius legis non habet locum in Cardinalibus S. R. E. nam hodie quilibet Cardinalis habet priuatum carcerem ad puniendos domesticos, & familiares suos. Et ita vsum obtinuisse testatur Manfredus in tr. de Card. cap. 8. priuileg. 19. Ita ille, & post illum Tuschus tom. 1. concl. 100. num. 52. Cucchus vbi infra num. 92. cui adde Zechium de Rep. Christiana tit. 3. de Cardin. num. 9. & ideo Barbosa de iure Eccles. lib. 1. cap. 4. num. 85. asserit Cardinales habere facultatem iudicandi priuatiuè quoad alios eorum familiares, & ita etiam docet Carolus de Grassis in tr. de effect. cler. effect. 1. n. 151. vbi sic ait, Familiares Cardinalium ex consuetudine remittuntur ad ipsos Cardinales, & ipsi Domini Cardinales sunt eorum iudices competentes. Ita ille. Et tandem Pereyra de manu Regia, tom. 2. c. 10. n. 13. & Carleualius, vir quidem doctus, de iudiciis, lib. 1. tit. 1. disp. 2. §. 6. sect. 6. n. 509. Vnde, vt docet Albanus de Card. quest. 42. priuileg. 15. & Laudens. de Card. quest. 17. Barbaria de Card. 9. 11. Gratianus in disceptat. tom. 2. cap. 341. n. 16. Bagnus de dignitatibus S. R. E. tr. 11. fol. 183. Cucchus in in iustit. can. lib. 2. tit. 4. num. 114. Manfredus de Card. decif. 140. Vicarius Papæ dictos familiares non iudicat, sed eos remittit suo Cardinali, & ideo non est audiendus Bonacina tom. 3. disp. 1. q. 16. punct. 3. n. 7. & Scaccia de ind. caus. & c. tom. 1. lib. 1. cap. 11. num. 22. qui hanc obseruantiam itegant. Nota etiam hic obiter cum Iacobatio de conciliis, lib. 1. fol. 38. col. 1. lit. B. posse Cardinales habere familiam armatam.

RESOL. LXV.

An Cardinales, si sint iudices recusari possint? Et quid, si sit index delegatus, & etiam Legatus à latere? Et quid est dicendum, si sint iudices alterius Cardinalis? Ex part. 5. tract. 2. Ref. 30.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet, ex iusta causa, etiam si sit index delegatus. Ita Rolandus à Valle lib. 3. conf. 19. num. 17. vbi hoc etiam docet in Cardinali Legato à Latere. Parisius lib. 1. conf. 31. num. 98. Iacobus Lauer. de iudice suspecto cap. 2. num. 13. & 14. & Mandosius in praxi commiss. in 8. formula, ver. Auditoris Camera, ita testatur. Et hanc sententiam, præter Doctores citatos, docet etiam Glorifius resp. 11. num. 3. Zechius de Republ. Christi. tit. 3. de Card. n. 9. priuileg. 4. Laudens. de Card. q. 50. & Barbaria p. 2. quest. 3.

2. Verùm non desunt Doctores asserentes Cardinales non posse vt suspectos recusari, & ita tenet Præpositus in cap. postremo, n. 8. ver. & ideo cum de Cardinalibus, extra de appell. post Innocentium, Ioannem Andream, & Hostiensem locis ibi per eum relatis, & ibi etiam Francus n. 15. & hanc sententiam docet etiam Decianus de probat. lib. 2. cap. 33. num. 15. & ex neotericis Guafinus in defen. 1. c. 19. n. 102. vbi sic ait. Cardinales non dantur suspecti, nisi essent iudices alterius Cardinalis. Sic ille. Vide etiam Scacciam de appell. q. 16. limit. 1. n. 17.

3. Sed si esset tenenda prima opinio, dicendum erit, quòd magna requiritur causa ad recusandum Cardinalem. Ita Manfredus de Cardinalibus decif. 151. & potentior, quàm in aliis. Ita Albanus de Cardinal. q. 42. Nam, vt obseruat ex cap. nouit; de appellat. Decius & ex cap. ad petitionem, de accusat. Hostien. & Butrius, & ex ipsis, Moneta de iudic. confen. cap. 9. num. 21. Cardinales non ita facillè recusari possunt. Vide etiam Lancelotum in Templo iudic. lib. 2. c. 2. de Cardinalibus §. 3. n. 16. & Zoffonem in Pragm. & Antifato ver. 2. obseru. 2. n. 114.

RESOL. LXVI.

An liceat à sententia Cardinalium appellare? Et quid à sententia vnius Cardinalis? Et an à sententia Regis, & Præfatis, vel Præfecti non detur appellatio? Ex part. 5. tract. 2. Ref. 36.

§. 1. **A**sferunt communiter Doctores, non posse appellari à sententiis totius cœtus Cardinalium, secus autem à sententia vnius Cardinalis, nam ab illa datur appellatio. Ita docet Albanus de Cardin. qu. 42. priuileg. 3. Iacobatus de Concil. lib. 1. fol. 38. col. 2. lit. B. Manfredus de Cardinalibus in decif. 30. Intrigliolus singul. 130. num. 5. Laudens. de Cardin. quest. 66. & 67. Azorius tom. 2. lib. 4. cap. 4. quest. 20. Zechius de Republ. Eccles. tit. 3. de Cardinal. numero 9. priuileg. 4. & Lorichius in Thesau. ver. Cardinalis, §. 7. priuileg. 10. Cucchus in iust. canon. lib. 2. tit. 4. n. 61. & 62. & Cevallos de cognit. part. 2. quest. 131.

2. Sed non desinam hic adnotare pro dignitate Dominorum Cardinalium, quòd aliquis possit dicere neque à sententia vnius Cardinalis dari appellationem, per textum iuncta glossa in l. 1. ff. de officio Prætoris, vbi textus ait, à sententia Præfecti appellari non licere, & subiungit glossa Cardinalem Præfecto æquiparari, ergo illa glossa sic ad textum relata hanc questionem in fauorem Cardinalium determinat, & reuera si Ruginellus tract. de appellat. §. 2. cap. 2. num. 35. Farinacius q. 101. limit. 14. numer. 72. Rolandus à Valle lib. 1. conf. 94. num. 1. & alij communiter asserunt, quòd à Præfecti prætório sententia non appellatur, quare appellandum est à sententia Cardinalium, qui præfecto prætório æquiparantur, vt docet Alex. in rubr. de appell. n. 39. ver. sed quid de Cardinalibus.

3. Imò si à sententia Regis non appellatur, vt obseruat Corfettus de præst. Regis p. 3. q. 22. n. 18. Farinacius vbi supra, & alij, neque à sententia Cardinalium videtur appellandum esse, quia Regibus æquiparantur, & ideo in cap. felicitis, de pœn. in 6. inferentes iniuriam Cardinalibus tanquam rei læsæ Maiestatis puniuntur, imò Reges vocantur, vt obseruat Gonzales in regul. 8. anc. Cell. glossa 24. num. 14. Iafon in l. centurio, ff. de vulgar. & pupill. substit. & alij, quos citat & sequitur Barbosa in collect. in Cod. tom. 1. lib. 1. tit. 3. cap. 21. num. 5. & Bonacina in tr. de elect. Summi Pont. disp. 1. qu. 1. punct. 1. §. 2. n. 2. Sed, vt vetum fatear, prima opinio est communis.

RESOL. LXVII.

An quando mandatur causa Cardinali cum clausula appellatione remota, censetur exclusa etiam appellatio iusta? Et notatur, quòd causa semel commissæ Cardinali, & ab eo non decisa, non committitur alteri inferiori Cardinali